

Ağustos 2020

PROGEN TOHUM HUBUBAT HASATLARINDA YİNE ZİRVEDE

İç Anadolu Bölgesi başta olmak üzere buğday ve arpa ekim alanlarında sezon içerisindeki iklim koşullarının buğday tarımına nispeten uygun olması 2020 hububat verimlerinde genel olarak üreticinin yüzünü güldürdü. Tarım ve Orman Bakanlığı Tescil Denemelerinde verim birincisi olan PROGEN hububat çeşitleri üretici koşullarında da üstün verim potansiyelini sergileyerek üreticilerinden tam not aldı. Sizlerle bazı çeşitlerimize ait verimleri paylaşacağız.

2019/20 BUĞDAY REKOLTE TAHMİNİ: 20.1 MİLYON TON

Ulusal Hububat Konseyinin 2019/20 üretim yılı raporuna göre ülke genelinde 1 Ekim 2019-30 Nisan 2020 arasındaki dönemde uzun yıllar ortalamasına göre, % 6 daha düşük yağış gerçekleştiği; ancak uzun yıllar ortalaması ile kıyaslandığında bölgelere göre önemli değişiklikler gösterdiği; Türkiye genelinde bazı bölgeler hariç genel olarak yağış dağılımının buğday için dengeli olduğu belirtilmektedir. Raporda Türkiye genelinde buğday ekim alanlarında geçen yıla göre % 3 dolayında artış olduğu, makarnalık ekimlerinde bu artışın %10 seviyelerine ulaştığı; gübre kullanımında görülen artışın da reelte üzerine olumlu etki yapacağı, uzun yıllar buğday ekim alanı ortalamasının 7 milyon hektar, üretim ortalamasının ise 19,7 milyon ton olduğu kabul edildiğinde, ülkemiz buğday üretiminin uzun yıllar ortalaması düzeyinde (% 2 artış) 20.1 milyon ton olarak gerçekleşebileceği vurgulanmıştır.

İÇ ANADOLU BÖLGESİNDE “ LUCILLA” BEĞENİSİ YAYGINLAŞIYOR

Progen Tohum tarafından geliştirilen, 2015/2016 yıllarında Tarım ve Orman Bakanlığı Tescil denemelerinde **verim birincisi** olan “ Lucilla ” ekmeklik buğday çeşidi, 2019/20 ekim dönemi hasatlarında da verim potansiyeli ve kalitesi ile göz doldurdu. Kırmızı taneli, alternatif gelişme tabiatı olan çeşit, hastalıklara toleranslı ve yüksek kardeşlenme oranı ile bu yılda tane kalitesiyle adından söz ettirdi.

TMO Alım bareminde birinci sınıfta yer alan çeşit İç Anadolu Bölgesinde hem üreticiler hem de sanayiciler tarafından beğenide ilk sıralara yerleşti.

2020 yılı hasat sezonundaki bazı verim değerlerini sizinle paylaşmak istiyoruz.

İ.Kavak , Seydişehir Lucilla – 750kg

Polatlı, Lucilla, 850 kg/da

2020 YILI TEMMUZ AYI İÇ ANADOLU BÖLGESİ “ LUCILLA” BUĞDAY VERİMLERİ

İl	İlçe	Üretici adı	Ekim Alanı (da)	Verim (kg/da)
Konya	Karatay	S. Öztoprak	50	1000
Konya	Çeltik	A. Kökten	100	950
Konya	Karatay	B. Arı	137	930
Konya	Karatay	T. Pirçek	425	920
Konya	Çeltik	M. Gürlek	100	900
Konya	Çeltik	O. Güler	120	900
Konya	Karatay	H. Arı	125	880
Konya	Karatay	A.Samancı	750	875
Konya	Çeltik	H. Özen	100	850
Konya	Karatay	Z. Arı	367	850
Konya	Karatay	N. Özkan	142	850
Konya	Karatay	B.Özcan	359	837
Konya	Karatay	Ö. Arı	195	825
Konya	Karatay	K.Özkan	765	825
Konya	Karatay	C. Özkan	160	825
Afyonkarahisar	Bolvadin	A.Çiftliği	80	820
Konya	Cihanbeyli	M. Koyuncu	75	810
Konya	Çeltik	S. Kandil	100	800
Afyonkarahisar	Çobanlar	R. Kırkalı	20	800
Konya	Karatay	F. Özkan	125	793
Konya	Karatay	A.Yıldırım	140	767
Konya	Karatay	H. Özkan	65	766
Konya	Karatay	N. Deniz	130	750
Konya	Karatay	A. Kabasakal	125	745
Konya	Karatay	E. Arı	80	717
Konya	Karatay	T. Özkan	130	710
Konya	Cihanbeyli	L. Koyuncu	500	710
Ankara	Polatlı	B.Yağlıkara	250	850
Ankara	Polatlı	M.Yıldırım		830

MAKARNALIK BUĞDAYDA OVIDIO RÜZGÂRI

Progen ArGe Merkezi tarafından geliştirilen makarnalık buğday çeşidi OVIDIO, 2020 yılı hasatlarında ekildiği tüm bölgelerde yüksek verim potansiyeli ile çiftçilerinin gözdesi oldu.

Verim potansiyeli yanında, üstün kalitesi nedeniyle Makarna Üreticileri ve Sanayicileri Derneği (MÜSAD)'nin tercihli olarak aldığı çeşit, hastalıklara toleransı ile de dikkat çekiyor. Üreticilerimize Ovidio düzeyindeki çeşitleri sunmanın gururunu taşıyor, başarılı üretimlerinden dolayı üreticilerimizi kutluyoruz.

Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ne ait bazı verim sonuçlarını sizlere geçen sayımızda vermiştik. Bu sayıda tüm bölgeler ait verim sonuçlarından bir özet sunuyoruz.

2020 YILI OVIDIO VERİM SONUÇLARI

İl	İlçe	Üretici adı	Ekim Alanı (da)	Verim (kg/da)
Şanlıurfa	Hilvan	A. Gül	25	1000
Şanlıurfa	Viranşehir	F. Güneş	90	950
Şanlıurfa	Haliliye	H. Aksoy	400	900
Şanlıurfa	Haliliye	Z. yıldırım	500	850
Şanlıurfa	Siverek	E. Çetiner	150	850
Şanlıurfa	Hilvan	İ. Lale	400	850
Mardin	Kızıltepe	H Atay	90	840
Şanlıurfa	Siverek	İ. Karakuş	300	820
Şanlıurfa	Eyyübiye	H. Özbudak	93	805
Şanlıurfa	Viranşehir	A.B. Kurt	155	800
Şanlıurfa	Siverek	H. Gözyuman	100	800
Şanlıurfa	Siverek	F. Çetiner	150	800
Şanlıurfa	Siverek	M. Aba	1250	800
Şanlıurfa	Siverek	A. Zinciroğlu	1000	800
Şanlıurfa	Viranşehir	S. Doğru	95	787
Şanlıurfa	Viranşehir	A. Kurt	150	780
Şanlıurfa	Viranşehir	Y. Yıldız	160	780
Şanlıurfa	Viranşehir	H. Şenbayram	600	775
Karaman	Merkez	A. Arslan	45	1100
Konya	Çumra	F.Tarlacı	50	980
Konya	Çumra	A. Şahin	70	960
Konya	Karapınar	K.Koçaker	40	920
Karaman	Merkez	T. Bağcı	45	920
Karaman	Merkez	E. Sevinç	100	850
Şanlıurfa	Viranşehir	S. Yüksel	300	750
Mardin	Derik	S. Gezer	50	750
Şanlıurfa	Viranşehir	B. Şenbayram	310	750
Şanlıurfa	Viranşehir	M.E. Batar	180	750
Şanlıurfa	Viranşehir	Ş. Halefoğlu	230	750
Şanlıurfa	Siverek	O. Küçükaslan	30	750
Şanlıurfa	Viranşehir	H. Şık	17	705

İÇ ANADOLU ve MARMARA BÖLGESİ'NDE PROGEN ARPA ÇEŞİTLERİ PERFORMANSLARIYLA DİKKAT ÇEKİYOR

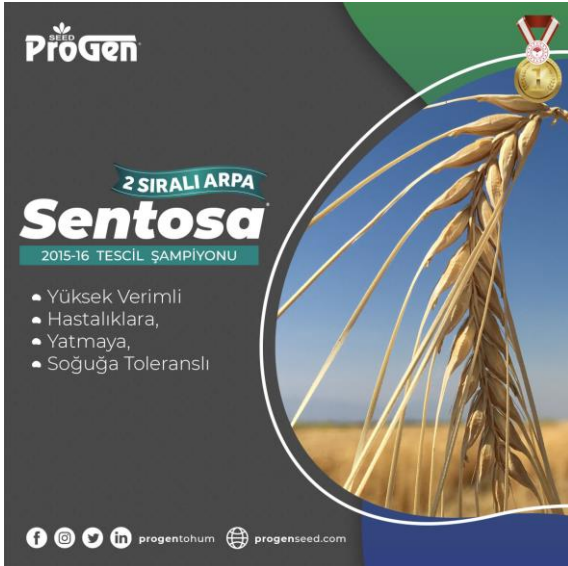
Ulusal Hububat Konseyinin raporuna göre, arpa 2009 yılından bu yana 2.4 milyon hektar ile 3.0 milyon hektar arasında değişen alanlarda ekiliyor ve 2017 yılından bu yana düzenli olarak artan ekim alanı üç milyon hektara ulaşmış durumda. Bu artışta arpa fiyatlarındaki yükselişin büyük payı olduğu, arpanın ekim alanındaki değişime ve iklim koşullarındaki farklılıklara bağlı olarak, 2009 yılından günümüze üretim miktarının 6.3 milyon ton ile 7.9 milyon ton arasında değiştiği belirtiliyor. Rapora göre 2019/20 sezonunda ekim alanı ve birim alan verimi artışının ortak etkisi sonucu ülkemiz arpa üretiminin son 12 yılın rekorunu kırarak, 8.4 milyon ton olabileceği öngörülmüyor.

PROGEN Tohum olarak geliştirdiğimiz arpa çeşitleri ile ülke arpa tarımında verim ve rekoltenin yükselmesine katkı sağladığımıza inanıyoruz. 2015/2016 yılları Tarım ve Orman Bakanlığı Tescil Denemelerinde verim birincisi olan iki sıralı arpa çeşidimiz **"SENTOSA"** ile 2016/2017 yılları Tarım ve Orman Bakanlığı Tescil Denemelerinde verim birincisi olan altı sıralı arpa çeşidimiz **"FINOLA"** yüksek verimleri, hastalıklara ve yatmaya toleransları ile üreticilerin büyük beğenisini topladı.

2020 Yılına ait bazı verim sonuçlarını sizlerle paylaşmak istiyoruz.

2020 YILI TEMMUZ AYI İÇ ANADOLU BÖLGESİ "SENTOSA" VERİMLERİ				
İl	İlçe	Üretici adı	Ekim Alanı (da)	Verim (kg/da)
Konya	Çumra	M. Kınalı	165	919
Konya	Çumra	C. Kınalı	35	900
Konya	Karatay	S. Özcan	138	890
Konya	Çumra	İ. Türk	100	880
Konya	Karatay	M. Develioğlu	125	864
Konya	Çumra	E. Taşkiner	460	815
Ankara	Polatlı	M. Çakır	50	809
Konya	Cihanbeyli	U. Yıldız	128	736
Konya	Çumra	T. Pirçek	100	700
Konya	Cihanbeyli	L. Koyuncu	133	655
Konya	Cihanbeyli	M. Karakuş	60	635
Konya	Cihanbeyli	L. Öztürk	250	600
Konya	Cihanbeyli	N. Baran	100	600
Konya	Cihanbeyli	H.Gök	140	590

2020 YILI TEMMUZ AYI "FINOLA" VERİMLERİ				
İl	İlçe	Üretici adı	Ekim Alanı (da)	Verim (kg/da)
Tekirdağ	Malkara	F.Çelik	20	950
Konya	Karatay	K. Özkan	140	836
Konya	Karatay	T.Özkan	190	775
Konya	Karatay	K. Arı	90	775
İstanbul	Çatalca	E. Taşkın	780	775
Edirne	Keşan	Y. Yörük	123	774
Kırklareli	Lüleburgaz	M.Yeni	220	770
Edirne	Keşan	Y. Yörük	125	770
Konya	Cihanbeyli	M. Kaymaz	100	750
Kırklareli	Lüleburgaz	T. Yavuz	30	710
Kırklareli	Lüleburgaz	M. Yeni	220	660
Konya	Cihanbeyli	İ. Gökmen	190	625
Konya	Cihanbeyli	M. Gökmen	350	620
Kırklareli	Pınarhisar	Y. Şahin	36	577
Konya	Cihanbeyli	A. Gökmen	300	575

PROGEN TOHUM ONLINE TARLA GUNLERI

Covid 19 pandemisi birçok sektörde olduğu gibi tarım sektörünü de etkilemeye devam ediyor. Üretici dostlarımızla bir araya gelmemize vesile olan önemli etkinliklerimizden Tarla ve Ürün Günlerimizi Covid 19 pandemisi nedeniyle gerçekleştiriyoruz. Durum böyle olunca, çalışmalarımızı anlatmak, geliştirdiğimiz yeni çeşitleri tanıtmak amacıyla Online Tarla Günleri düzenlemeye karar verdik. İlk tarla günümüzü de soyada gerçekleştirdik.

Ülkemizin yıllık 3 milyon tona yaklaşan soya tüketimini %95'inin ithal edildiğini dikkate alan ve soya tarımının ülkemizde yaygınlaşması gerektiğine inanan Progen Tohum, bir yandan soya tarımında verimliliği arttırmak amacıyla üstün özelliklere sahip soya çeşitleri geliştirirken, diğer yandan soya tarımının yaygınlaşması amacıyla yayım faaliyetleri yürütüyor.

Progen Tohum Antakya Merkez Araştırma İstasyonunda düzenlenen online tarla gününde pazarda yer alan LİDER, ASYA ve SONYA çeşitleri ile yeni geliştirilen çeşitler online olarak üreticilere aktarıldı.

Progen Online Tarla Günü videosuna <https://www.progenseed.com/videolar.html> Linkinden ulaşabilirsiniz.

PAMUKTA HASAT VE KALİTEYİ ETKİLEYEN HUSUSLAR

Pamukta hasat dönemine giriyoruz. Bu günlerde hasada yardımcı kimyasallar (yaprak döktürücü ve koza açtırıcılar) uygulanacak. Hasat döneminde yapılacak uygulamalar kaliteyi bir şekilde etkilemektedir. Hasada yardımcı kimyasalların uygulanması ve kaliteyi etkileyen kontaminasyon konusunu irdelemek istedik.

Kontaminasyon nedir?

Ülkemizde yetiştirilen pamukların kalitesini olumsuz etkileyen faktörlerin başında, kütlü içerisinde yabancı madde sayısının yüksek olması gelmektedir. **Kontaminasyon** adı verilen bu olumsuzluk, kütlü pamukların toplanması, taşınması, muhafazası ve depolanması esnasında pamuk bitkisine ait kırıntılar ve tozlar haricinde kalan yabancı maddelerin tamamıdır. Yani, gübre çuvalı parçaları,

sentetik maddeler, demir materyaller, taş, toprak gibi yabancı maddelerdir. Kontaminasyonun yüksek olması, yerli pamuğun sanayiciler tarafından tercih edilebilirliğini düşürmekte ve doğal olarak satış fiyatını da olumsuz etkilemektedir. Dünya tarafından kabul edilen istatistiklere göre, pamukta kabul edilebilir yabancı madde sayısı 25 iken, bu değer ülkemizde üretilen pamuklarda 55 adettir. Bu da, yerli pamuklarda yabancı madde sayısının ortalamanın iki katı düzeyinde olduğunu gösteriyor.

Pamuğun sanayici tarafından tercih edilebilirliğini olumsuz etkileyen kontaminasyonun azaltılması için yapılması gerekenler:

- Pamuk tarımında kullanılan gübre çuvaları, balya bezi vd renkli materyallerden yapılmalı,
- Nakliye öncesi taşıma römorklarının bakım ve temizliği yapılmalı, hidrolik, gres sızıntıları önlenmeli,
- Yabancıot mücadelesi daha bilinçli yapılmalı,
- Hasat öncesi, tarla içerisindeki gübre çuvalı, plastik maddeler vb tarladan uzaklaştırılmalıdır.

Kütlü pamukta çepel oranını düşürmek için nelere dikkat edilmeli?

Ülkemizde yetiştirilen pamuklarda diğer önemli bir sorun da **çepel oranının** yüksek olmasıdır. Çepel oranının yüksek olması, pamukta fire oranını arttırmakta, kalite parametrelerinden yansıma ve rengi olumsuz etkilemekte ve sonuçta pamuğun değerinin

düşmesine neden olmaktadır. Dünya ortalaması 76 olan elyaf yansıma değeri, yerli pamuklarımızda özellikle yüksek çepele bağlı olarak 70 civarındadır.

Yerli pamukta çepel oranının yüksek çıkmasında, hasat döneminde yaprak döktürücü ve koza açtırıcı kimyasalların kullanımında yapılan hatalar önemli rol oynamaktadır. Yapılan yanlışlar; yanlış yaprak döktürücü kullanılması sonucu desikant etki dediğimiz yaprakların bitki üzerinde dökülmeden kurumasi, uygulama zamanının doğru belirlenmemesi, yabancı ot temizliğinin yapılmaması, ya da yaprak döktürücü kullanmadan makineli hasat yapılması olarak sıralanabilir.

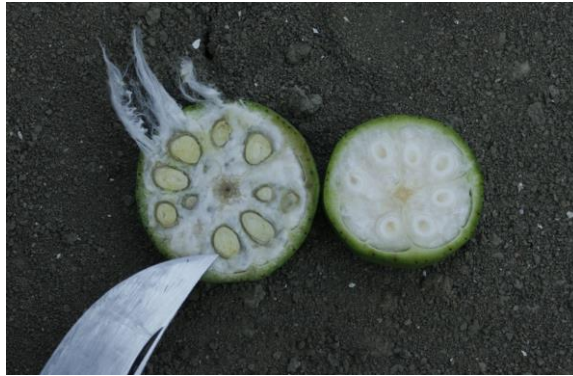
İyi bir yaprak döktürme ve koza açtırma sağlamak isteniyorsa, kimyasal seçiminde hem yaprak döktürücü hem de koza açtırıcı etken maddeleri içermesine dikkat edilmeli, bu kimyasallar doğru zamanda kullanılmalıdır.

Yaprak döktürücü ve koza açtırıcı olarak isimlendirilen kimyasallar ne zaman uygulanmalıdır?

Doğru uygulama zamanını belirlemek için üç ayrı yöntem uygulanmaktadır. Bunlardan birisini uygulayarak doğru zamanı belirleyebiliriz:

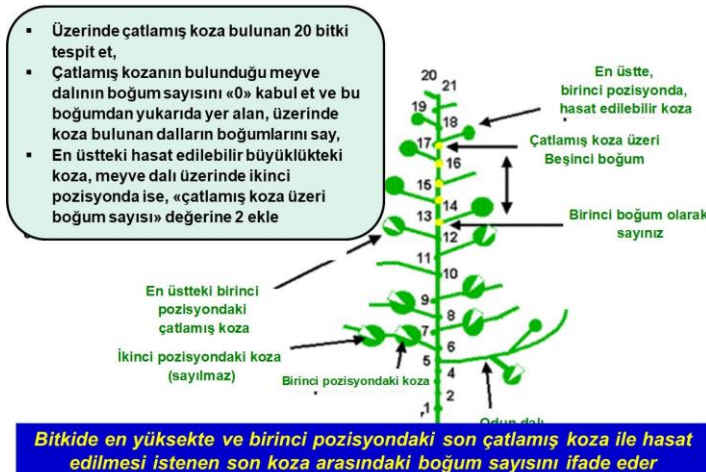
- Koza açım oranının en az % 65-70 olması,
- Hasat edilmesi hedeflenen kozaların en az % 85'nin olgunlaşmış olması,
- Çatlamış koza üzeri boğum sayısının 4 veya altında olması gerekir.

Koza açım oranının belirlenmesi amacıyla, tarlayı temsil edecek şekilde tesadüfen 20 bitki seçilmeli, bu bitkilerdeki açmış ve açılmamış kozalar sayılarak koza açım oranı belirlenmelidir. Yaprak döktürücü veya koza açtırıcı kimyasalları kullanmak için kozaların % 65-70'nin açtığı dönem emniyetli olarak kabul edilmektedir.

Olgunlaşmış koza oranını belirlemek amacıyla, tarlayı temsil edecek şekilde tesadüfen 20 bitki seçilir, bu bitkilerde hasat edilmesi hedeflenen kozalarda olgunluk testi uygulanarak olgunlaşmış koza oranı belirlenir. Olgunlaşmış kozalar bıçakla enine kesildiğinde, liflerin oluşmuş, çiğitlerin kabuk renklerinin kahverengiye dönüşmüş olması gerekir. Olgunlaşmış koza oranının % 85'in üzerinde olması istenir.

ÇATLAMIS KOZA ÜZERİ BOĞUM SAYISI

Yaprak döktürücü ve koza açtırıcı kimyasalların uygulama zamanının belirlenmesinde uygulanan üçüncü yöntem ise "Çatlamış koza üzeri boğum sayısı"nın belirlenmesidir. Bitki üzerinde en yüksek konumdaki ve birinci pozisyondaki son çatlamış koza ile hasat edilmesi istenen son koza arasındaki boğum sayısını ifade eden çatlamış koza üzeri boğum sayısını belirlemek için, tarlayı temsil edecek şekilde üzerinde

çatlamış koza bulunan 20 bitki belirlenir. Çatlamış kozanın bulunduğu meyve dalının boğum sayısı "0" kabul edilir ve bu boğum üzerinde yer alan ve normal irilikte kozaları taşıyan boğumlar sayılır.

Yaprak döktürücü ve koza açtırıcı kimyasalların ideal uygulama zamanı için "Çatlamış koza üzeri boğum sayısı"nın 4 olduğu dönem güvenlidir. Seyrek ekimlerde, odun dallarındaki ve meyve dallarının diğer pozisyonlardaki kozaların sayısından dolayı olgunlaşmış koza sayısı daha az olacağından; seyrek ekimlerde, ÇKÜBS için 3 değeri güvenli kabul edilmektedir.

**KOZA AÇTIRICI / YAPRAK DÖKTÜRÜCÜLERİN
UYGULAMA ZAMANINI BELİRLEMEK İÇİN 3 YÖNTEM:**

**Açım oranı % 65'in
üzerinde olmalı,**

**Hasat edilebilecek
kozaların % 85'i
olgunlaşmış olmalı,**

**Çatlamış koza üzeri boğum
sayısı 4 olmalıdır.**

Hazırlayan: Prof. Dr. Cafer MART

**Bu metinde yer alan bilgiler üreticilerin bilgi ve tecrübesini arttırmak amacıyla verilmiştir. ProGen A.Ş. ve Atay Tarım A.Ş. bu bilgilerden kaynaklanan bir sorumluluğu kabul etmez.*